



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

## UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 480/2020-22

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 22. októbra 2020 v senáte zloženom z predsedu senátu Ľuboša Szigetiho, zo sudkyne Jany Laššákovej (sudkyňa spravodajkyňa) a sudcu Petra Molnára predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť obchodnej spoločnosti IRIDIS s. r. o., Sladovnícka 13, Trnava, IČO 47 895 942, zastúpenej Advokátskou kanceláriou Korytár s. r. o., Sladovnícka 13, Trnava, v mene ktorej koná advokát Mgr. Ing. Pavol Korytár, vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 12, čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ako aj práva podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Obdo 101/2019 z 30. marca 2020 a takto

### **r o z h o d o l :**

Ústavnú sťažnosť spoločnosti IRIDIS s. r. o. o d m i e t a .

## **O d ô v o d n e n i e :**

### **I.**

#### **Skutkový stav veci a sťažnostná argumentácia**

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 14. júla 2020 doručená ústavná sťažnosť spoločnosti IRIDIS s. r. o., Sladovnícka 13, Trnava, IČO 47 895 942 (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie základného práva na rovnaké zaobchádzanie podľa čl. 12 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), ako aj práva na pokojné užívanie majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 3 Obdo 101/2019 z 30. marca 2020 (ďalej len „uznesenie najvyššieho súdu“).

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľka (žalobkyňa) sa na základe návrhu na začatie konania doručeného Okresnému súdu Žilina (ďalej len „okresný súd“) 10. marca 2014 domáhala proti 1. spoločnosti I & R KONKURZY A REŠTRUKTURALIZÁCIE, k. s., Šoltésovej 2, Bratislava, správkyňi konkurznej podstaty úpadcu SSIM-OC, a. s., Vysokoškolákov 8556/33B, Žilina [ďalej len „úpadca“ (konkurz na majetok úpadcu bol vyhlásený uznesením okresného súdu sp. zn. 3 K 35/2012 z 1. marca 2013, ktoré bolo v Obchodnom vestníku 48/2013 zverejnené 8. marca 2013, pozn.)], a 2. spoločnosti TIGERCOVE SLOVAKIA, s. r. o., Vysokoškolákov 8556/33A, Žilina (ďalej len „žalovaná II“), aby okresný súd určil, že 1. zmluva o prevode vlastníctva bytu a nebytového priestoru z 22. januára 2013 (ďalej len „sporná zmluva“) uzavretá medzi úpadcom ako predávajúcim a žalovanou II ako kupujúcim, predmetom ktorej bol predaj tam označených nehnuteľností za kúpnu cenu 115 410,33 €, je neplatná alebo (alternatívne) že 2. sporná zmluva je proti veriteľom úpadcu právne neúčinná. V právnej veci žaloby sa na okresnom súde konanie viedlo pod sp. zn. 19 Cbi 5/2014.

3. Okresný súd rozsudkom sp. zn. 19 Cbi 5/2014 z 10. augusta 2017 (ďalej len „rozsudok okresného súdu“) žalobu v celom rozsahu zamietol.

4. Sťažovateľka proti rozsudku okresného súdu podala odvolanie, o ktorom bolo rozhodnuté rozsudkom Krajského súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 13 CoKR 27/2018 z 23. januára 2019 (ďalej len „rozsudok krajského súdu“), v ktorom krajský súd rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdil.

5. Následne sťažovateľka podala proti rozsudku krajského súdu včas dovolanie, ktoré však bolo uznesením najvyššieho súdu odmietnuté. Uznesenie najvyššieho súdu podľa zistenia ústavného súdu nadobudlo právoplatnosť 15. mája 2020.

6. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti okrem iného uviedla:

*«... Podľa právneho názoru Sťažovateľa ani dovolací súd, ani súdy nižšej inštancie nezodpovedali zásadné právne otázky v konaní, respektíve úplne nesprávne aplikovali príslušné ustanovenia ZoKR a ďalších právnych predpisov SR a to v takej miere, že zasiahli do ústavných práv Sťažovateľa a to zásadným spôsobom. Sťažovateľ uvádza, že ide najmä o tieto podstatné otázky :*

*1.) Konajúce súdy sa nevyporiadali so zásadným právnym posúdením a to, že porušenie reštrukturalizačného plánu zo strany Dlžníka... spôsobilo právny následok spočívajúci v neplatnosti právneho úkonu Dlžníka...*

*2.)... súdy sa vôbec nevyporiadali so zásadnými porušeniami reštrukturalizačného plánu zo strany Dlžníka, ako aj reštrukturalizačného správcu pri predaji majetku Dlžníka počas dozornej správy... najmä... že Dlžník uzatvorením kúpnej zmluvy o predaji bytu tretej osobe – Veriteľ, nepostupoval v súlade s reštrukturalizačným plánom... keď nezískal celú kúpnu cenu za byt tak ako je uvedené v reštrukturalizačnom pláne bezhotovostným prevodom na účet Dlžníka...*

*3.)... v danom prípade nijako právne nezdôvodnili, že právny úkon nie je právne neúčinný voči veriteľom... v posúdení právnej otázky odporovateľnosti uviedli názor, že nedošlo k ukráteniu veriteľov, pretože Tretia osoba zaplatila preddavky na kúpne ceny*

za byty Dlužníkovi pred reštrukturalizáciou... a preto Dlužník neporušil reštrukturalizačný plán...

4.)... nesprávne interpretovali ustanovenia ZKR, keď dospeli k právnym záverom, že započítanie pohľadávok – preddavkov Veriteľa reštrukturalizačný plán nezakazoval, keď z obsahu reštrukturalizačného plánu jednoznačne vyplýval jediný spôsob zaplatenia kúpnej ceny na bankový účet Dlužníka...

5.)... dospeli k záverom, ktoré sú ústavne nekonformné a zásadne zasahujú do ústavných práv Sťažovateľa a iných veriteľov, pretože Dlužník porušil svoje povinnosti uložené v reštrukturalizačnom pláne, a to tým, že Dlužník prevádzal nehnuteľnosti za cenu, ktorá nebola zaplatená na bankový účet vo výške určenej reštrukturalizačným plánom...

6.) Právna otázka, či došlo k ukráteniu konkurzných veriteľov právnym úkonom Dlužníka po skončení reštrukturalizácie počas dozornej správy o predaji nehnuteľností s tým, že nedošlo k uspokojeniu veriteľov, ktorí sa zákonným spôsobom stali účastníkmi reštrukturalizačného plánu, ale došlo k individuálnemu uspokojeniu pohľadávok Tretej osoby, ktorá si svoje nároky riadne a včas neprihlásila do reštrukturalizácie a to na základe započítania kúpnej ceny s nevymáhateľnou pohľadávkou.

7.)... súdy v danom prípade dospeli k záverom, ktoré sú ústavne nekonformné a zásadne zasahujú do ústavných práv Sťažovateľa a iných veriteľov, pretože vyslovili neprijateľné právne závery o platnosti započítania nevymáhateľnej pohľadávky Veriteľa voči Dlužníkovi s pohľadávkou dlžníka na zaplatenie kúpnej ceny.

8.)... súdy dospeli k nelogickým právnym záverom, ktoré nijako nezdôvodnili aplikáciou ustanovení právnych noriem o tom, že Veriteľovi nevznikla žiadna pohľadávka na vrátenie preddavkov na kúpnu cenu, konajúce súdy dospeli k nesprávnym názorom, že Veriteľ nebol v postavení veriteľa voči Dlužníkovi a preto nedisponoval žiadnou pohľadávkou, s ktorou by mohol Veriteľ započítavať nároky Dlužníka na zaplatenie kúpnej ceny...

9.)... svojimi neodôvodnenými, svojvoľnými právnymi závermi o tom, že Veriteľovi nevznikla žiadna pohľadávka voči Dlužníkovi popierajú účel reštrukturalizačného konania, ktorými je usporiadanie všetkých práv a povinností Dlužníka, ktoré vznikli pred reštrukturalizáciou podľa ust. § 1 ZKR...

10.)... súdy tak dospeli k absurdným záverom, že akákoľvek tretia osoba, ktorá mala nárok voči Dlžníkovi na peňažné, alebo nepeňažné plnenie, ktorého právny titul vznikol pred reštrukturalizáciou, si môže tieto nároky uplatňovať aj po úspešnom skončení reštrukturalizácie... spôsobom, ktorý reštrukturalizačný plán neupravuje...

11.)... dospeli k nesprávnym právnym záverom, ktoré odporujú právnym názorom Ústavného súdu SR uvedených v Náleze (sp. zn. I US/200/2011-286 zo dňa 07.12.2011 vo veci Dlžníka..). Ústavný súd... v bode 43 Nálezu uvádza, že „prijatý plán predpokladal 100 % uspokojenie pohľadávok banky v lehote v ňom uvedenej“. Z uvedeného jednoznačne vyplýva, už skôr vyslovený právny názor Ústavného súdu... o uspokojovaní zabezpečeného veriteľa v celom, tzn.: 100 % --tnom rozsahu prihlásenej pohľadávky...

12.)... dospeli k nesprávnym právnym záverom, ktoré odporujú ďalším právnym názorom Ústavného súdu SR uvedeným v Náleze vo veci Dlžníka... Ústavný súd... v bode 46 Nálezu uvádza, že „in concreto možno poukázať na veriteľa – sťažovateľa Jozefa D., ktorý podľa vlastných tvrdení... využil ponuku na odkúpenie bytu a v dôsledku postupu súdu, nemá ani byt, ani peniaze“.

13.)... Ústavný súd... v bode 45 Nálezu uvádza, že „Samozrejme platí, že obsah pojmu spravodlivosť je autonómny a teda rôznymi subjektmi vnímaný odlišne... Nájsť spravodlivú rovnováhu medzi oprávnenými záujmami jednotlivých veriteľov v reštrukturalizácii nie je jednoduché. To však neznamená, že všeobecný súd môže na túto úlohu rezignovať a aprobovať riešenie, ktoré sa síce javí ako spravodlivé, avšak len vo vzťahu k jednému veriteľovi, pričom k vo vzťahu k ostatným veriteľom (pohľadávok rôznej výšky a rôznych právnych dôvodov) objektívne nevykazuje črty spravodlivého“...

Sťažovateľ uvádza, že vyriešenie všetkých vyššie uvedených právnych otázok bolo rozhodujúce pre riešenie právneho prípadu Sťažovateľa, nezodpovedanie týchto otázok a ústavne nekonformný výklad právnych predpisov zasiahlo do ústavných práv Sťažovateľa, práva vlastníť majetok, práva na súdnu ochranu a práva rovnakého zaobchádzania...»

7. Sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd takto rozhodol:

*„1. Základné práva sťažovateľa – IRIDIS s. r. o... na spravodlivé súdne konanie vyplývajúce z čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 3Obdo/101/2019 zo dňa 30.03.2020 porušené bolo.*

*2. Základné práva sťažovateľa – IRIDIS s. r. o... vlastníť majetok vyplývajúce z dodatkového protokolu k Dohovoru z roku 1952 v čl. 1 a čl. 20 Ústavy Slovenskej republiky uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 3Obdo/101/2019 zo dňa 30.03.2020 porušené bolo.*

*3. Základné práva sťažovateľa – IRIDIS s. r. o... na rovnaké zaobchádzanie vyplývajúce z čl. 12 Ústavy Slovenskej republiky uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 3Obdo/101/2019 zo dňa 30.03.2020 porušené bolo.*

*4. Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, č. k. 3Obdo/101/2019 zo dňa 30.3.2020 sa zrušuje a vracia na ďalšie konanie.*

*5. Najvyšší súd Slovenskej republiky je povinný uhradiť sťažovateľovi trovy konania do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu na účet ich právneho zástupcu.“*

## **II.**

### **Relevantná právna úprava**

8. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

9. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. Týmto zákonom je zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 413/2019 Z. z. (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

10. Ústavný súd podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu na začatie konania ústavný súd zisťuje, či dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania,

- a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc,
- b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37,
- c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom,
- d) ktorý je neprípustný,
- e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou,
- f) ktorý je podaný oneskorene,
- g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

11. O zjavne neopodstatnený návrh ide vtedy, ak ústavný súd pri jeho predbežnom prerokovaní nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie. V zmysle konštantnej judikatúry ústavného súdu je dôvodom na odmietnutie návrhu pre jeho zjavnú neopodstatnenosť aj absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným konaním alebo iným zásahom do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej. Inými slovami, ak ústavný súd nezistí relevantnú súvislosť medzi namietaným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých navrhovateľ namieta, vysloví zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti a túto odmietne (III. ÚS 263/03, II. ÚS 98/06, III. ÚS 300/06).

12. Podľa čl. 12 ods. 1 ústavy ľudia sú slobodní a rovní v dôstojnosti i v právach. Základné práva a slobody sú neodňateľné, nescudziteľné, nepremlčateľné a nezrušiteľné.

Podľa čl. 12 ods. 2 ústavy základné práva a slobody sa zaručujú na území Slovenskej republiky všetkým bez ohľadu na pohlavie, rasu, farbu pleti, jazyk, vieru a náboženstvo, politické či iné zmýšľanie, národný alebo sociálny pôvod, príslušnosť k národnosti

alebo etnickej skupine, majetok, rod alebo iné postavenie. Nikoho nemožno z týchto dôvodov poškodzovať, zväčšovať alebo znevýhodňovať.

Podľa čl. 12 ods. 3 ústavy každý má právo slobodne rozhodovať o svojej národnosti. Zakazuje sa akékoľvek ovplyvňovanie tohto rozhodovania a všetky spôsoby nátlaku smerujúce k odnárrodnovaniu.

Podľa čl. 12 ods. 4 ústavy nikomu nesmie byť spôsobená ujma na právach pre to, že uplatňuje svoje základné práva a slobody.

13. Podľa čl. 20 ods. 1 ústavy každý má právo vlastníť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu. Majetok nadobudnutý v rozpore s právnym poriadkom ochranu nepožíva. Dedenie sa zaručuje.

14. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

15. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom.

16. Podľa čl. 1 dodatkového protokolu každá fyzická alebo právnická osoba má právo pokojne užívať svoj majetok. Nikoho nemožno zbaviť jeho majetku s výnimkou verejného záujmu a za podmienok, ktoré stanovuje zákon a všeobecné zásady medzinárodného práva.

### **III.**

#### **Ústavnoprávne východiská v judikatúre ústavného súdu a samotné posúdenie vecí ústavným súdom**

17. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti namieta porušenie základných práv podľa čl. 12, čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy, práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ako aj práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu uznesením najvyššieho súdu.

18. Nosná argumentácia sťažovateľky v ústavnej sťažnosti spočíva v tvrdení, že sporná kúpna zmluva z 22. januára 2013 uzavretá v rámci dozornej správy po skončení reštrukturalizácie úpadcu so súhlasom dozorného správcu, predmetom ktorej bol predaj tam označených nehnuteľností vo vlastníctve úpadcu za kúpnu cenu v sume 115 410,33 €, ktorej časť mala byť uhradená preddavkami zaplatenými žalovanou II (kupujúcou) ešte pred jej uzavretím, je v rozpore so záväznou časťou uznesením okresného súdu sp. zn. 1 R 1/2010 z 15. júna 2012 potvrdeného reštrukturalizačného plánu úpadcu, ktorá takýto spôsob úhrady kúpnej ceny (preddavkami) nepripúšťala. Podľa názoru sťažovateľky rozpor spornej zmluvy so záväznou časťou reštrukturalizačného plánu úpadcu súčasne zakladá jej rozpor so zákonom a okresný súd, krajský súd, ako aj najvyšší súd vec nesprávne právne posúdili, keď jej žalobe, v časti ktorej sa domáhala určenia neplatnosti spornej zmluvy, nevyhoveli.

19. Sťažovateľka zároveň namieta, že žalovaná II (kupujúca) bola oprávnená si svoju pohľadávku z titulu ňou uhradených preddavkov uplatniť v rámci reštrukturalizácie prihláškou a keďže tak riadne a včas neurobila, jej právo vymáhať túto pohľadávku proti úpadcovi potvrdením reštrukturalizačného plánu zaniklo, a tak neoprávnené započítanie tejto jej pohľadávky oproti pohľadávke z titulu kúpnej ceny podľa spornej zmluvy ukracuje uspokojenie zabezpečeného (záložného) veriteľa úpadcu, ostatných veriteľov vrátane sťažovateľky, a tým súčasne zvyhodňuje žalovanú II, čo alternatívne tiež zakladalo dôvod na určenie, že sporná zmluva je proti veriteľom úpadcu právne neúčinná.

20. Sťažovateľka, nadväzujúc na svoju už uvedenú nosnú právnu argumentáciu, ďalej označeným všeobecným súdom vytýka, že sa podľa jej názoru nevysporiadali v ústavnej sťažnosti ňou predostretými (čiastkovými) právnymi otázkami zásadnými pre rozhodnutie vo veci (pozri odôvodnenie ústavnej sťažnosti v bode 6 tohto uznesenia).

21. Sťažovateľka v rámci toho tiež poukázala aj na závery nálezu ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 200/2011 zo 7. decembra 2011, ktoré vyplynuli z ústavnoprávneho prieskumu postupu a uznesenia Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 43 CoKR 18/2011 z 23. marca 2011, ako aj uznesenia okresného súdu sp. zn. 1 R 1/2010 z 11. mája 2011

vo veci povolenej reštrukturalizácie úpadcu a ktorým právne názory označených všeobecných súdov odporujú.

22. Z už uvedených dôvodov sťažovateľka považuje uznesenie najvyššieho súdu za zjavne svojvoľné a arbitrárne.

**K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru**

23. Obsahom základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru sú obdobné záruky, že vec bude spravodlivo prerokovaná nezávislým a nestranným súdom postupom ustanoveným zákonom. Z uvedeného dôvodu v týchto právach nemožno vidieť podstatnú odlišnosť (II. ÚS 27/07).

24. Súčasťou obsahu základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu.

Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, preto postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04). Splnenie povinnosti odôvodniť rozhodnutie je preto vždy posudzované so zreteľom na konkrétny prípad (porovnaj napríklad *Georgidias v. Grécko* z 29. 5. 1997, Recueil III/1997).

25. Ústavný súd preto považoval za potrebné poukázať aj na relevantnú časť odôvodnenia uznesenia najvyššieho súdu:

«... 5. V časti dovolania, ktorá sa týkala časti žaloby, ktorou sa žalobca domáhal vyslovenia neplatnosti kúpnej zmluvy, dovolací súd poukazuje na to, že dovolateľ predovšetkým namietal to, že odvolací súd mal nesprávne posúdiť ustanovenia záväznej časti reštrukturalizačného plánu. Žalobca tak nesúhlasil najmä so skutkovými zisteniami súdov nižšej inštancie, ktoré mali podľa jeho názoru vyplývať zo záväznej časti reštrukturalizačného plánu, a nie s ich právnym posúdením veci.

5.1. Dovolací súd uvádza, že právnou otázkou, ktorá je rozhodujúca pre splnenie zákonnej podmienky prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 C. s. p., sa rozumie tak otázka hmotnoprávna - ktorá sa odvíja od interpretácie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine - ako aj otázka procesnoprávna, ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení (k tomu vid' aj 3Cdo/158/2017).

5.2. Naopak prípustnosť dovolania podľa § 421 ods. 1 C. s. p. nemôže byť daná, ak je zamerané na riešenie tzv. skutkových otázok (v podrobnostiach vid' aj 1Obdo/47/2017, 4Obdo/45/2017 a 5Obdo/22/2017). Osobitne dáva dovolací súd do pozornosti uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky... z 5. septembra 2018, sp. zn. II. ÚS 416/2018, ktorým bolo úspešne podrobené testu ústavnosti uznesenie najvyššieho súdu z 25. apríla 2018, sp. zn. 5Obdo/22/2017, a v ktorom ústavný súd skonštatoval, že „mu nepatrí nahrádzať právne názory najvyššieho súdu a pokiaľ závery najvyššieho súdu v otázke prípustnosti dovolania vzhľadom na skutkový stav nie sú zjavne svojvoľné alebo nelogické, či z iného dôvodu ústavne neudržateľné, ústavný súd nemá dôvod do právomoci najvyššieho súdu v otázke ustálenia prípustnosti dovolania na základe prítomnosti zákonom predpokladaného dovolacieho dôvodu zasahovať“.

5.3. Dovolací súd nie je oprávnený uskutočňovať výklad medzi stranami sporu uzatvorenej zmluvy, resp. jej jednotlivých ustanovení. To isté platí aj pre výklad jednotlivých ustanovení záväznej časti reštrukturalizačného plánu.

5.4. Zároveň vo veci rozhodujúci senát dovolacieho súdu považuje za potrebné poukázať na to, že už v skoršom rozhodnutí vydanom v obdobnom spore žalobcu (vid' uznesenie zo 14. júna 2019, sp. zn. 3Obdo/6/2019) skonštatoval, že „vyriešenie otázky -

či porušenie reštrukturalizačného plánu zakladá alebo nezakladá absolútnu neplatnosť právneho úkonu uzatvoreného v rozpore s reštrukturalizačným plánom – nebolo rozhodujúce pre právne posúdenie veci. Súdny v predmetnej veci nevyslovil rozpor uzavretej Zmluvy s reštrukturalizačným plánom. Zodpovedanie otázky, či porušenie reštrukturalizačného plánu zakladá alebo nezakladá absolútnu neplatnosť právneho úkonu uzatvoreného v rozpore s reštrukturalizačným plánom, žiadnym spôsobom neovplyvní rozhodnutie bez súčasného vyriešenia otázky, či konkrétny právny úkon je alebo nie je v rozpore s reštrukturalizačným plánom. Dovolací súd je viazaný dovolacími dôvodmi tak, ako ich dovolateľ vymedzí (§ 440 C. s. p.) a nemôže pristúpiť k posudzovaniu otázky, ktorú samotný dovolateľ jednoznačne neurčil, inak by sa uskutočnil procesne neprípustný dovolací prieskum priečiaci sa novej koncepcii právnej úpravy dovolania a dovolacieho konania v C. s. p. Dovolateľom nastolená otázka nezodpovedá skutkovému stavu zistenému konajúcimi súdmi a nesúvisí s rozhodovaným sporom, čo má za následok neprípustnosť dovolania aj v tejto časti.“ Predmetné konštatovanie je plne aplikovateľné aj v rozhodovanej veci a dovolanie žalobcu v tejto časti nie je procesne prípustné.

6. V zostávajúcej časti je dovolacia argumentácia žalobcu postavená na tvrdení, že pri vysporiadaní kúpnej ceny došlo k započítaniu pohľadávky žalovaného 2/ voči pohľadávke úpadcu na zaplatenie kúpnej ceny.

7. Dovolací súd uvádza, že právna otázka nastolená v dovolaní, ktorú má dovolací súd riešiť, musí byť rozhodujúca (kľúčová) pre rozhodnutie vo veci samej. Pre posúdenie, či ide o kľúčovú právnu otázku pre rozhodnutie vo veci samej, teda aj pre posúdenie prípustnosti dovolania, nie je rozhodujúci subjektívny názor strany sporu, ale výlučne záver súdu, ktorý rozhoduje o dovolaní (pozri aj 3Obo/28/2018). Tomuto musí zodpovedať aj argumentácia dovolateľa spočívajúca vo vymedzení prípadnej nesprávnosti právneho posúdenia a rovnako aj uvedenie právnej argumentácie, ako mal súd vec správne posúdiť. Táto povinnosť sa vzťahuje nielen na samotné vymedzenie právnej otázky (rozhodujúcej pre rozhodnutie vo veci), ale aj na to, aby právna otázka mala oporu v konkrétnom spore a určitý spôsob jej riešenia priamo vyplýval z rozhodnutí súdov nižšej inštancie.

7.1. Vzhľadom na uvedené nemá žalobcom namietané nesprávne právne posúdenie žiadny vplyv na rozhodnutia súdov nižšej inštancie, keďže dospeli k jednoznačnému skutkovému záveru, že žalovaný 2/ nedisponoval žiadnou pohľadávkou voči úpadcovi,

ktorú by bolo možné započítať. Na aplikácii ustanovenia § 580 Občianskeho zákonníka (a ani iných zákonných ustanovení o započítaní pohľadávok) rozhodnutia súdov nižšej inštancie nezáviseli. Z obsahu dovolania je naopak zrejmé, že žalobca nebol schopný reagovať na predmetný skutkový záver súdov nižšej inštancie a prispôbiť tomu svoju (dovoláciu) argumentáciu a bez ohľadu na skutkové a právne závery konajúcich súdov v dovolaní zopakoval svoje tvrdenia, ktoré už predkladal súdom nižšej inštancie. Uvedený prístup žalobcu k sporu tak mal za následok to, že dovolací súd nemohol jeho dovolanie pre neprípustnosť meritórne prejednať...

8. *Nakoľko v rozhodovanej veci nie je daná prípustnosť dovolania podľa ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p. (vid body 5.4. a 7.1. vyššie), najvyšší súd dovolanie žalobcu odmietol podľa ustanovenia § 447 písm. c/ C. s. p. ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustné...»*

26. Právo na súdnu ochranu, ako aj právo na spravodlivé súdne konanie sa v občianskoprávnom konaní účinne zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých občianskoprávny súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred občianskoprávnym súdom vrátane dovolacích konaní.

27. Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách (I. ÚS 13/00, mutatis mutandis II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, I. ÚS 4/00, I. ÚS 17/01).

28. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať také rozhodnutia všeobecných súdov, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody, pričom skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom preskúmania vtedy, ak by vyvodené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00, mutatis mutandis I. ÚS 37/95, II. ÚS 58/98, I. ÚS 5/00, I. ÚS 17/00).

29. Ústavný súd z tohto hľadiska preskúmal aj napadnuté uznesenie najvyššieho súdu, pričom nezistil žiadnu skutočnosť, ktorá by signalizovala svojvoľný postup najvyššieho súdu nemajúci oporu v zákone.

30. Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu, t. j. najvyššieho súdu, nie do právomoci ústavného súdu. Z rozdelenia súdnej moci v ústave medzi ústavný súd a všeobecné súdy (čl. 124 a čl. 142 ods. 1) vyplýva, že ústavný súd nie je alternatívou ani mimoriadnou opravnou inštanciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov, ktorých sústavu završuje najvyšší súd (mutatis mutandis II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96).

31. Právny názor najvyššieho súdu vo vzťahu k sťažovateľkou uplatneným dovolacím dôvodom podľa § 421 ods. 1 písm. b) zákona č. 160/2015 Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“) nemajúcim základ v rozsudku krajského súdu, a tým nemajúcim ani zásadný vplyv na rozhodnutie vo veci samej, je v uznesení najvyššieho súdu zdôvodnený vyčerpávajúcim spôsobom a presvedčivo. V odôvodnení napadnutého rozhodnutia najvyšší súd dostatočným spôsobom uviedol dôvody, pre ktoré bolo potrebné dovolanie sťažovateľky odmietnuť.

32. V súvislosti s námietkou nesprávneho právneho posúdenia veci spočívajúcej v tvrdení sťažovateľky, podľa ktorého je sporná zmluva pre jej rozpor so záväznou časťou reštrukturalizačného plánu neplatná, ústavný súd uvádza, že najvyšší súd zrozumiteľným a vyčerpávajúcim spôsobom vysvetlil, z akého dôvodu rozsudok krajského súdu vo vzťahu k ňou (sťažovateľkou) vymedzenému dovolaciemu dôvodu nebolo možné dovolaciemu prieskumu podrobiť. Ako to z odôvodnenia uznesenia najvyššieho súdu zjavne vyplýva, okresný súd, ako ani krajský súd rozpor spornej zmluvy so záväznou časťou reštrukturalizačného plánu úpadcu nevyslovili a zisťovanie obsahu spornej zmluvy, ako aj obsahu záväznej časti reštrukturalizačného plánu úpadcu, t. j. oboznamovanie sa s tým, čo a ako je v tom-ktorom právnom úkone vyjadrené, či si navzájom neprotirečia, je riešením otázok skutkových (nie právnych), ktoré nemôžu byť dovolacím dôvodom podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP spočívajúcim v nesprávnom právnom posúdení veci (pozri uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 3 Cdo 27/2019 zo 14. marca 2019). Navyše, sťažovateľka dovoláciu právnu otázku vymedzila spôsobom, či porušenie (akéhokoľvek) reštrukturalizačného plánu (ne)zakladá absolútnu neplatnosť (akéhokoľvek) právneho úkonu uzatvoreného v rozpore ním [a nie spôsobom, či rozpor spornej zmluvy (konkrétneho právneho úkonu) zo záväznou časťou (konkrétneho) reštrukturalizačného plánu úpadcu zakladá jej neplatnosť], ktorej vyriešenie tak, ako bola sťažovateľkou nastolená, rozhodnutie vo veci samej v jej konkrétnych okolnostiach nijako neovplyvní. Pretože sťažovateľkou vznesená právna otázka pre jej všeobecnosť nereflektuje na konkrétne skutkové a právne okolnosti preskúmvanej veci a z tohto dôvodu pre rozhodnutie vo veci samej, túto (otázku) nemožno považovať za rozhodujúcu (kľúčovú) a najvyššiemu súdu viazanému dovolacím dôvodom podľa § 440 CSP, ako ho vymedzila sťažovateľka, nezostalo nič iné ako dovolanie sťažovateľky v tejto časti odmietnuť ako procesne neprípustné.

33. Sťažovateľka v ďalšom namieta nesprávne právne posúdenie započítania pohľadávky žalovanej II z titulu ňou zaplatených preddavkov pred uzavretím spornej zmluvy oproti pohľadávke úpadcu z titulu kúpnej ceny, ktorá podľa názoru sťažovateľky tým, že si ju žalovaná II prihláškou v rámci reštrukturalizácie riadne a včas neprihlásila, stala sa nevymáhateľnou, dôsledkom čoho toto neoprávnené započítanie uspokojenie

veriteľov úpadcu vrátane sťažovateľky ukracuje, čo alternatívne tiež zakladalo dôvod na určenie, že sporná zmluva je proti veriteľom úpadcu právne neúčinná.

Z odôvodnenia uznesenia najvyššieho súdu je však zrejmé, že okresný súd, ako aj krajský súd žalovanou II pred uzavretím spornej zmluvy poskytnuté plnenia posúdili podľa § 498 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení účinnom v rozhodujúcom období (ďalej len „Občiansky zákonník“) ako preddavky, a nie podľa § 580 a nasl. Občianskeho zákonníka (prípadne aj v spojení s § 358 a nasl. zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení účinnom v rozhodujúcom období, pozn.) upravujúcich započítanie pohľadávok. Ako už najvyšší súd uviedol, okresný súd, rovnako ako aj krajský súd plnenia poskytnuté žalovanou II pred uzavretím spornej zmluvy považovali za preddavky, t. j. za splátky na dohodnuté budúce plnenie (kúpnu cenu), a nie za vzájomnú pohľadávku žalovanej II, ktorú by bolo možné započítať. Sťažovateľka však právne posúdenie žalovanou II pred uzavretím spornej zmluvy poskytnutých plnení ako preddavkov podľa § 498 Občianskeho zákonníka nielenže nenamietala, ale ani nespochybňovala.

V nadväznosti na to, keďže sťažovateľkou v dovolaní vytýkaná nesprávnosť právneho posúdenia započítania pohľadávok podľa § 580 a nasl. Občianskeho zákonníka nemá v preskúmvanej veci, resp. v rozsudku krajského súdu žiadnu právnu oporu, najvyšší súd dovolanie aj v tejto časti odmietol ako procesne neprípustné.

34. Pokiaľ sa sťažovateľka s právnym názorom najvyššieho súdu v otázke akceptácie vysloveného právneho názoru, podľa ktorého dovolacie dôvody spočívajúce v nesprávnom právnom posúdení veci podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP v spojení s § 432 ods. 2 CSP tak, ako boli vymedzené sťažovateľkou, nereflektujú na konkrétne skutkové a právne okolnosti preskúmvanej veci, resp. v týchto nemajú žiadnu oporu a z tohto dôvodu nemôžu byť pre rozhodnutie vo veci samej ani zásadne (kľúčové), nestotožňuje, ústavný súd dodáva, že otázka posúdenia podmienok dovolacieho konania je otázkou zákonnosti a jej riešenie zásadne nemôže viesť k záveru o porušení sťažovateľkou označených práv.

35. Ústavný súd rovnako ako vo svojom uznesení sp. zn. IV. ÚS 423/2020 z 8. septembra 2020 vo veci sťažovateľky na takmer totožnom skutkovom a právnom základe uvádza, že v rámci ústavného prieskumu napadnutého uznesenia najvyššieho súdu môže ústavný súd reflektovať len na odôvodnenie najvyššieho súdu vo vzťahu k dovolacím dôvodom a dovolacím námietkam tak, ako boli tieto vymedzené v sťažovateľkou podanom dovolaní proti rozsudku krajského súdu. Akékoľvek preformulovanie právnych otázok, resp. ich iné slovné vymedzenie (vyjadrenie) v ňou podanej ústavnej sťažnosti je z hľadiska namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu, resp. práva na spravodlivé súdne konanie uznesením najvyššieho súdu bez právnej relevancie.

36. Zhodnotenie neprípustnosti dovolania najvyšším súdom nevybočuje z ústavnoprávnych limitov kvality odôvodnenia rozhodnutia. Najvyšší súd dovolacie dôvody posúdil z obsahového hľadiska, a nie len formálnym spôsobom, pričom jeho závery nemožno označiť za nelogické, resp. nedostatočne odôvodnené. Obsah ústavnej sťažnosti podanej sťažovateľkou je značne širší ako jej argumentácia použitá nielen v dovolacom konaní, ale aj v konaní pred súdom prvej inštancie a v odvolacom konaní, čím posúdeniu týchto argumentov ústavným súdom bráni princíp subsidiarity (§ 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde), pretože všeobecné súdy nemali možnosť sa k týmto argumentom vôbec vyjadriť.

Relevantná argumentácia sťažovateľky nebola ústavným súdom posúdená ako dôvodná vo vzťahu k ňou označeným právam. Použitie argumentácie a námietok, ktoré neboli uplatnené v konaní pred všeobecnými súdmi a predovšetkým v dovolacom konaní, zakladá dôvod na odmietnutie ústavnej sťažnosti v tejto časti pre neprípustnosť podľa § 56 ods. 2 písm. d) zákona o ústavnom súde.

37. Vo vzťahu k namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením najvyššieho súdu v rozsahu argumentov, ktorými sa dovolací súd v dovolacom konaní vecne zaoberal, ústavný súd ústavnú sťažnosť odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

**K namietanému porušeniu základného podľa čl. 12 ústavy, základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu**

38. K namietanému porušeniu základného práva na rovnaké zaobchádzanie podľa čl. 12 ústavy uznesením najvyššieho súdu ústavný súd konštatuje, že predovšetkým základné právo vo vzťahu k sťažovateľke ako právnickej osobe možno vyvodiť iba z čl. 12 ods. 1 druhej vety, ods. 2 a 4 ústavy, pretože v ods. 1 prvej vety tohto článku je adresát výslovne formulovaný ako „ľudia“, a teda „Prvá veta sa výslovne týka ľudí, teda fyzických osôb.“ (DRGONEC, J. *Ústava Slovenskej republiky*. 2. vydanie. Bratislava : Nakladateľstvo C. H. Beck, 2019, s. 380.).

Obsahom základného práva zakotveného v čl. 12 ods. 3 ústavy je právo slobodne rozhodovať o svojej národnosti a právo rozhodovať o svojej príslušnosti k etnickej skupine, čo sa zjavne netýka sťažovateľky ako právnickej osoby. Vo vzťahu k možnému porušeniu čl. 12 ods. 1 druhej vety, ods. 2 a 4 ústavy je potrebné uviesť, že zo skutočností, ktoré sťažovateľka vo svojej ústavnej sťažnosti uviedla, nevyplýva žiadna možnosť porušenia základného práva na rovnaké zaobchádzanie, reálnosť ktorej by mohol ústavný súd posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie.

39. Vzhľadom na to, že sťažovateľka namietala porušenie svojho základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a práva na pokojné užívanie svojho majetku podľa čl. 1 dodatkového protokolu v súvislosti s porušením základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, aj v tejto časti ústavný súd konštatuje zjavnú neopodstatnenosť ústavnej sťažnosti sťažovateľky.

40. Pokiaľ sťažovateľka porušenie základného práva podľa čl. 12 ods. 1 druhej vety a ods. 2 a 4 ústavy, svojho základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu odvíja od porušenia práv podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru, vzhľadom na to, že ústavný súd nedospel k porušeniu uvedených práv, je preto celkom prirodzené, že nemohlo dôjsť ani k porušeniu základného práva podľa čl. 12 ods. 1 druhej vety a ods. 2 a 4 ústavy, základného práva sťažovateľky podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, ako ani práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu.

41. Berúc do úvahy uvedené skutočnosti, ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľky aj v tejto časti namietaného porušenia základného práva podľa čl. 12 ústavy, základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, ako aj práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu uznesením najvyššieho súdu podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

42. Ústavný súd so zreteľom na § 40 v spojení s § 43 ods. 3 zákona o ústavnom súde konštatuje, že právny zástupca sťažovateľky k ústavnej sťažnosti v prílohe elektronického podania z 20. júla 2020 predložil „plnomocnenstvo“ sťažovateľky na jej zastupovanie advokátom v konaní pred ústavným súdom.

Uvedené splnomocnenie však má podobu oskenovanej listiny v PDF formáte a nebolo podľa zákona č. 305/2013 o elektronickej podobe výkonu pôsobnosti orgánov verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o e-Governmente) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon e-Governmente“) autorizované sťažovateľkou (ale iba právnym zástupcom sťažovateľky, pozn.) a nebolo ani dodatočne (v lehote 10 dní podľa § 40 ods. 2 zákona o ústavnom súde) doručené ústavnému súdu v listinnej podobe (v origináli) alebo v elektronickej podobe autorizovanej podľa zákona o e-Governmente.

Na elektronickú podobu splnomocnenia treba aplikovať ustanovenia zákona o e-Governmente, pričom oprávnenie konať v mene sporovej strany (účastníka konania) sa preukazuje buď splnomocnením ako elektronickým dokumentom autorizovaným splnomocniteľom v zmysle § 23 zákona o e-Governmente, alebo ak splnomocniteľ nemôže tento dokument autorizovať, vykonaním zaručenej konverzie pôvodného listinného splnomocnenia v zmysle § 35 ods. 2 zákona o e-Governmente. Autorizácia splnomocniteľom preukazuje autenticitu splnomocniteľa ako osoby, ktorá splnomocnenie udelila. Autorizácia splnomocnenia advokátom ako splnomocnencom nie je postačujúca, pretože preukazuje len autenticitu splnomocnenca, a teda skutočnosť, že advokát plnú moc prijal. Napriek uvedenému ústavný súd právneho zástupcu sťažovateľky podľa § 56 ods. 3 zákona o ústavnom súde na odstránenie tohto nedostatku plnomocnenstva nevyzýval, pretože ani jeho odstránením by iný procesný výsledok ako odmietnutie ústavnej sťažnosti nebolo možné dosiahnuť.

43. Keďže ústavná sťažnosť bola odmietnutá ako celok, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľky v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

**P o u č e n i e :** Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 22. októbra 2020

Luboš Szigeti  
predseda senátu